

'De beginsituatie niet analyseren is als het toedienen van antibiotica zonder diagnose.'

Wanneer je aanneemt dat jongeren mogen verschillen, aanvaard je ook dat zowel het leertraject als het begin- en eindpunt ervan mogen verschillen.

Om maximaal leereffect te bereiken bij elke leerling is het dus belangrijk om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij zijn beginsituatie. Daarom breng je zijn noden en behoeften, maar ook zijn talenten en interesses in kaart.

Vervolgens analyseer je de beginsituatie in functie van het bereiken van de vooropgestelde leerdoelen. Hoe duidelijker de analyse van de beginsituatie, hoe makkelijker het wordt om proactief je lesopbouw te enten op de onderwijsbehoeften van je leerlingen. Een goede analyse zorgt er dus voor dat jouw onderwijsbegeleiding verder gaat dan enkel "brandjes blussen".

Vanuit een kwaliteitsvolle BSA formuleer je haalbare en uitdagende doelen. Zo verhoog je de kans op succesbeleving en motivatie wat het effect op leren versterkt.

Ook vergroot je de kans op een succesvolle lesdeelname.

Kortom: door rekening te houden met de beginsituatie van je leerlingen creëer je een boeiende en krachtige leeromgeving.

De **B**egin **S**ituatie **A**nalyse

De BSA maakt deel uit van het cyclisch proces dat je binnen je les doorloopt. Je plant je handelen doordacht en doorloopt systematisch verschillende fasen: de fase van de beginsituatiebepaling, de doelenselectie, de voorbereiding, de uitvoering en evaluatie. Voorafgaand aan en tijdens je les observeer, verzamel, orden en interpreteer je allerlei gegevens die een rol spelen bij het lesgebeuren.

Om te komen tot een totaalbeeld van de beginsituatie van de leerling verzamel je niet in het wilde weg, maar beperk je je tot actuele, relevante leerling- en contextgegevens, leervorderingen en eventuele ondersteuningsmiddelen.

Je beeld van de leerling verrijkt wanneer je meerdere partners betreft.

Maak je beeldvorming zo breed mogelijk door de sterktes, mogelijkheden, groeipunten, noden en beperkingen van een leerling in kaart gebracht voor verschillende domeinen.

= gegevens verzamelen

Voor de BSA

- Je begint niet van nul.
- Waar vind je gegevens?
  - rapporten
  - feedbackcommentaren
  - resultaten van taken en toetsen
  - (zelf-)reflectiedocumenten aan het eind van een thema/een project, aan het einde van een trimester/een vorig schooljaar...
  - een schriftelijke vragenlijst bij het begin van een thema/een project, een trimester, een schooljaar...
  - het leerlingendossier, LVS
  - gesprekken met de vakcollega of titularis van het voorbije jaar
  - gesprekken met de leerlingbegeleider, ondersteuner of CLB-medewerker
  - gesprekken met de jongere
  - gesprekken met de ouder of opvoeder
  - gerichte observaties tijdens (eerste) lesmomenten
  - Instapopdrachten of –thema (absoluut niet gekoppeld aan toetsen)

= de gegevens analyseren

De BSA

- Vanuit de verzamelde gegevens ga je na wat de leerling nodig heeft om efficiënter en effectiever de beoogde doelen te bereiken.
- Je stelt jezelf voor iedere leerling de juiste vragen:
  - Wat lukt (niet)?
  - Waarom/Wat maakt dat...-vragen
  - Wat heeft deze leerling nodig?
- Eens je analyse voltooid is, stem je die best af met je leerling. Zo kan je indien nodig je beeldvorming bijsturen.

= de gegevens inzetten

Na de BSA

- Aan de hand van deze informatie stuur je je onderwijsproces. Heb hierbij aandacht voor maximale veiligheid en motivatie door zowel rekening te houden met de leerling- als contextgegevens.
- Je denkt gericht na over:
  - differentiatie in doelen
  - je aanbod
  - de daaraan gekoppelde leerinhoud
  - je aanpak en je werkvormen
  - media en (ondersteunende) materialen
  - je evaluatie(methode)
- Je denkt gericht na:
  - hoe je verbinding kan maken met je leerlingen;
  - hoe je talenten en sterktes van leerlingen kan inzetten;
  - hoe je preventief kan inspelen op hun onderwijsbehoeften;
  - welke vormen van begeleiding en ondersteuning noodzakelijk zijn.